

[P. Busch.]

lingenes Uddannelse. Og hvad er saa Forholdet? Det er i Virkeligheden det, at Handel og Haandværk fra en ganske lille Begyndelse gennem deres tekniske Skoler og deres Handelsskoler har gjort, hvad der kan gøres, for Uddannelsen af de unge.

Jeg skal ikke komme ind paa en Omtale af en eneste af Lovforslagets Paragraffer, jeg er vidende om, at de er gennemgaaet i det andet høje Ting. I det høje Folketing stillede der, saa vidt jeg husker, 61 Ændringsforslag, hvoraf Flertallets Ændringsforslag er indføjet i det her i Landstinget forelagte Lovforslag. Naar jeg ikke vil komme ind paa Lovforslagets Enkeltheder, er det ogsaa, fordi en Deputation af erhvervsdrivende har ønsket at faa Foretræde for et eventuelt Udvalg i dette høje Ting. Jeg skal senere tillade mig at foreslaa en Udvalgsbehandling, og Resultatet af denne Behandling vil da betinge min og mit Partis Stilling for eller imod Lovforslaget.

Axel Christensen: Den Lærlingelov, der her foreligger Forslag om, maa jo som alle Lærlingelove betragtes som en Beskyttelseslov for Lærlingene, baade i Retning af at sikre dem den bedst mulige Uddannelse og i Retning af at byde dem saadanne Vilkaar i alle andre Retninger, at Lærlingene og deres Forældre med Tryghed kan gaa ind paa en fleraarig Lærlingekontrakt. Det er og maa være den første Betragtning, man lægger til Grund for en Lærlingelov, og den er ogsaa lagt til Grund for Lovforslaget i den Skikelse, hvori det foreligger fra Folketinget.

Den næste Betragtning er Læremestrens Stilling. I første Række gælder det for Læremesteren at komme til Klarhed over, om de Pligter, Loven paalægger ham, er af en saadan Karakter, at de gør Mulighederne for Uddannelsen daarlige. Her møder man fra enkelte Læremestres Side Paastande om, at nu vil Værkstederne blive affolket for Lærlinge, og at man ikke vil uddanne Lærlinge. Man hævder fra visse Sider, at man ikke kan beskæftige sig med at uddanne Lærlinge under Forhold, hvor der gives Læremestrene ringere Vilkaar end efter den nuværende Lærlingelov af 6. Maj 1921. Jeg mener ikke, at man skal ringeagte disse Mestres Betragtninger; de er ofte fremsat af Læremestre, som fører deres Lærlinge frem til de allerfineste Resultater. Men derfor kan man alligevel ikke lægge disse Betragtninger til Grund for en generel Ordning af Læreforholdene. Man maa nemlig være klar over, at adskillige Læremestre,

hvis man forlænger Læretiden o. s. v. og giver mere frit Slag i den Retning, vil benytte sig deraf paa en for Lærlingene uheldig Maade.

Jeg skal ikke her i Dag fordybe mig i Betragtninger over Lærlingelovens forskellige Bestemmelser, men kun ganske kort sige, at hvis man ikke vil holde Lærlinge af Hensyn til Lovens Bestemmelser, som de nu foreligger, maa det naturligvis staa enhver frit for at lade være. Men hvad vil Følgen heraf blive? Den vil simpelt hen blive, at Faget ikke faar den naturlige Tilgang af Lærlinge, som Mestrene selv først og fremmest er interesseret i. Den Mester, som derfor under smaallige og snævre Hensyn til sine egne Synspunkter stiller sig anderledes end tidligere med Hensyn til at tage unge Mennesker i Lære, gør i hvert Fald sit Fag en meget daarlig Tjeneste. Jeg tror, at de Haandværksmestre, som ønsker en sund Udvikling af deres Fag — og det er det store Flertal —, vil føle sig tilskyndet til at yde en Medvirken til Fagets fortsatte gode Trivsel derigennem, at de søger at indrette deres Arbejdsforhold saaledes, at der gives Lærlingene den bedst mulige Uddannelse. Det bør ikke være dem med de ringeste Skolekundskaaber, men ogsaa dem med gode Skolekundskaaber, der gaar til Haandværket og ad den Vej søger at skabe sig en Livsstilling. Jeg forstaar derfor ikke de Haandværksmestre, som af alle Kræfter søger at modsætte sig de Fremskridt, der gaar i Retning af at gøre Forholdene mere tiltalende for Lærlingene og dermed øger Tilgangen af lærevillige unge Mennesker. Hvis Haandværksmestrene ønsker gode Kaar for sig selv, maa de fornødtigvis ikke spørre af for almindelige gode Forhold for Lærlingene i deres Fag.

Jeg har ikke i Dag tænkt paa at gaa ind paa Lovforslagets nærmere Bestemmelser. Naar vi nu behandler Lærlingeforholdet her i Rigsdagen og ser hen til, at der gennem de fleste Aar siden 1924 har været ført Forhandlinger om det Forhold, maa det vist snart være paa Tide, at denne Diskussion munder ud i en Lov til Afløsning af Loven af 1921. Det foreliggende Lovforslag er efter min Mening udarbejdet ud fra virkelig faglige Betragtninger, og man kan afgjort spore, at den højtærede Socialminister har et indgaaende Kendskab til de faglige Forhold, som Lovens forskellige Paragraffer omhandler. Hos store Kredse inden for Haandværket hilser man derfor med Tilfredshed, at Lovforslaget gennemføres nu, og derfor maa det ærede 12te tingvalgte Medlem (Villemoes) være klar over, at det